

Journal departemental de Varna

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА ВАРНЕНСКАТА ОКРЖНА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ.

Год. абонаментъ: за общини 200 лева
за учил. н-ва 100 „ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО
Телефони: № № 28 и 502

Такси: за обявления на кв. см. 1 лв.

Изложението на председателя на Варнен. окр. пост. комисия Л. ЧЕРПАНСКИ

относно дейността на Варнен. окр. съветъ презъ времето отъ 1923 до 1930 г.,
направено предъ Варненското гражданство на 19 октомври т. г.
въ Юнашкия салонъ въ гр. Варна.

Задачитъ и функциитъ на Окр. съветъ и окр. п. комисии, както и тѣхната дейностъ сж недостатъчно добръ известни на по-голямата частъ отъ гражданството.

Това се дължи отъ една страна на факта, че дейността на Окр. съвети и Пост. комисии е насочена повече къмъ селото и селското стопанство отколкото градътъ и неговитъ занятия, търговия, и промишленостъ, а отъ друга на обстоятелството че тази дейностъ поради естеството си е прѣсната по цѣлото протежение на окрѣга, благодарение на която тя не може да бжде лесно нито наблюдавана нито пъкъ обхваната въ нейната цѣлостъ за да произведе онова впечатление, онзи ефектъ, какъвто може да направи дейността напр. на единъ общински съветъ, действащъ концентрирано въ единъ сравнително малък районъ.

Може би тъкмо поради тази особеностъ на дейността на окр. съвети напоследъкъ нѣкои наши политически дейци въ желанието си да намѣрятъ най сетне търсенитъ отдавна обществени лозунги за борба противъ настоящето се опитаха да атакуватъ самия институтъ на Окр. съвети въ България.

Тия атаки, прочее, не сж първи, нито пъкъ ще бждатъ последни. Историята на самоуправителнитъ тѣла ни учи, че институтитъ на окр. съвети е ималъ винаги и на всѣкѣде своитъ противници, които възражения бихме могли да сведемъ къмъ три главни положения — три основни тезиса, а именно:

1. — Институтъ на окр. съветъ е нищо други освенъ единъ класовъ инструментъ т. е. единъ механизъмъ, единъ апаратъ за потисничество на една класа отъ друга.

Това е тезиса на тѣй нареченитъ социалистически школи, които сж разглеждали и разглеждатъ всички въпроси презъ призмата на класовата борба.

Прочее, споредъ тѣхъ не само окр. съвети, но, и самата държава както и общината сж само класови инструменти, а не исторически формации наложени по силата на принципа на административно-техническата цѣлесъобразностъ въ управлението и устройството на държавата.

Обаче, до колко е основателенъ този тезисъ явява отъ практиката на социалистическитъ школи въ Русия.

Тия, които на времето си (преди болшевишката революция) бѣха най оживени противници на рускитъ окр. съвети тѣй нар. земства и както въ началото на своето управление посегнаха върху тѣхъ, като ги закриха, не следъ малко бѣха принудени да ги възстановятъ и закрепятъ като необходими звена между общинитъ и централната властъ.

Нѣщо повече! Днесъ тѣ пристѣпватъ къмъ реформирането имъ съ цѣль да разширочатъ тѣхната компетентностъ и да имъ осигуратъ по голѣма дееспособностъ.

Споредъ тѣхния Госпланъ (държавенъ планъ) се предвижда въвеждането на новъ типъ земства (околуни земства) предназначени да замѣстятъ до сега сѣществующитъ губернски земства, които сж твърде голѣми за да иматъ желателната експедитивностъ въ работа и узднитъ (околийски съвети), които сж пъкъ доста малки за да иматъ нужнитъ финансови средства и културни сили за да обезпечатъ едно по дееспособно ръководство на земствата.

2. — Институтътъ на окр. съветъ е чисто и просто едно партийно сварталище, едно тембелхане, въ което нищо не се върши а само не партизанствува.

Това е тезиса на оная буржоазни политически партни, които бидейки на власт не само не сж могли, но дори и не сж си дали трудъ да разбератъ задачитъ на окр. съвети и днесъ, когато сж въ опозиция, тѣ не могатъ иначе и да не гледатъ на тия учреждения освенъ тѣй както ги е научилъ тѣхния собственъ опитъ, тѣхната практика.

Обаче, очевидно е че тия схващания носятъ всички белези на единъ субективизъмъ *par excellence*, който въ никой случай не може да служи за аргументъ противъ института на окр. съвети, както и противъ онзи на общинитъ, ако поради превратнитъ разбирания и слаба култура на едни случайни или прекалено партизански общински съветници тѣ биха били временно обърнати въ тембелханета и партийни сварталища.

3. — Институтъ на окр. съвети е излишенъ, защото функциитъ му могатъ да бждатъ изпълнени отъ централната властъ и следователно може да се постигне въ такъвъ случай известна економия.

Това е тезиса на привърженицитъ на централизма, на диктатурата, на бюрократизма.

Очевидно е, че функциитъ на окр. съвети могатъ да бждатъ изпълнени отъ държавата, както това е било преди учредяването на окр. съвети, преди създаването на децентрализацията въ управлението на държавата.

Безспорно е сжщо, че съ премахването на окр. съвети ще се реализира известна економия.

Обаче, тази економия би ли оправдала унищожаването на децентрализацията и засилването на централизма и бюрократизма?

Ето какъ се слага за насъ въпросътъ!

Евентуалната економия отъ закриването на окр. съвети напр. въ Варнен. окрѣгъ би възлязла на около 800,000 лв. и то въ най добрия случай, защото съ прехвърлянето на окр. служби къмъ държавата биха се наложили, вѣроятно, нови отдѣления, инспекторати и пр., които значително ще намалятъ горѣпоменатата сума.

— Достатъчна ли е тази економия за да се откажемъ отъ всички предимства на една децентрализация т. е. всички мѣстни въпроси да се разрешаватъ отъ представителитъ на населението отъ окрѣга, както и действията на чиновницитъ да се контролиратъ отъ тѣхъ и да се подложимъ на многобройнитъ неудобства на единъ централизъмъ отъ една страна и отъ друга на единъ бюрократизъмъ, при които дори назначаването на една вагоночистачка не може да стане освенъ отъ министра, както и разрешаването на какъвто и да било въпросъ не може да се извърши освенъ отъ центъра, отъ София и то следъ нѣколкократно ходене въ столицата, което е придружено съ губене на време, хабене на нерви и изживяване на голѣми суми?

Гонейки една проблематична економия не бихме ли се показали скъпи на трицитъ и ефтини на брашното.

Въ този редъ на мислене не само се противопоставяме на каквото и да било засилване на централизма и бюрократизма, но се явяваме решителни защитници на една още по-голяма децентрализация, при която всички въпроси да се решаватъ на мѣстата въ окрѣга, като се оставятъ само голѣмитъ и общодържавни въпроси на центъра.

Завършвайки съ прегледа на критикитъ противъ на окр. съветъ нека прибавимъ, че до днесъ ние не знаемъ нейде да сж закрити окр. съвети.

Напротивъ, както у насъ тѣй и въ чужбина тѣхната компетенция постоянно се разширява и тѣ се повече закрепватъ като институти за стопанското и културно развитие на окрѣжитъ,

Задачите и функциите на окръжните съвети.

Според чл. 27 от Закона за окръжните съвети — Окръжните съвети обсъждат и решават всички въпроси, които се отнасят и интересуват окръга, а именно: съставляват и гласуват бюджета му, определят начините на стопанисване имотите му, следят и контролират обществената отчетност, грижат се за направата и поддръжката на общинските шосета, мостове в окръга, грижат се за благоустройството на селата, за водоснабдяването им, за направата и поддръжката на обществените сгради, като училища, читалища, амбулатории, обори и пр. грижат се за развитието и подобрието на земледелието и отраслите му, подпомагат занятията, търговията и промишлеността, както и поддържа и субсидира разни благотворителни дружества и пр.

От казаното до тук за задачите на окр. съвети следва:

1) Че те се занимават с местни — окръжни, а не с общи за държавата въпроси;

2) Че те се ограничават с въпросите, които имат само стопанско-културно значение, а не политическо такова и

3) Че те се грижат по-вече за въпросите, които се отнасят до селото и селското стопанство, отколкото до града и неговите занятия.

Ето защо не без основание окръжните съвети ги наричат нѣкои „Малки стопански парламенти“ и „Селски учреждения.“

Дейността на Варненски окръжен съвет през последните осем години

Дейността на едно лице зависи не само от личните му качества, но и в голяма степен от материалните средства с които то разполага.

Така също и дейността на окр. съвет се обуславя не само от личните качества на членовете му, но и от бюджетните му средства.

Какви са средствата на Варненски окр. съвет?

Съдейки по бюджетните му упражнения може да се приеме, че те са били и са по днешния курс на лева средно около 10,000,000 лв.

В рамките на тия суми Варненски окр. съвет е можал да развие дейността си за да разреши многобройните и разнообразни въпроси от неговата компетентност.

Как се е справил той с тия задачи преди и след 1923 г. ще има да разгледаме и да видим първа.

Контролна служба

Контролът върху общинската отчетност е повърен на окр. съвет чрез окр. п. комисия.

Този контрол се извършва от тѣ нар. окр. провѣрители при Окр. пост. комисия.

Те са облечени в правата на финан. инспектори и действуват по правилата на закона за финансовата инспекция.

Те са длъжни поне един път през годината да ревизират общинските и училищни отчетници.

Съ това се цѣли да се запази колкото е възможно по добре обществената парѣ т. е. от една страни тя да бѣде изцѣло и на време събрана, а от друга да не се изразходва освен по предназначението си.

Как се е упражнявал този от токова голямо значение контрол преди и след 1923 година явства от броя на ревизиите и извършените работи в селските общини, по благоустройството, водоснабдяването, постройката на обществени сгради и пр.

Така напр. до като преди 1923 г. имаме годишно 40 ревизии, след 1923 те са 57, до като преди 1923 ние имаме едва зачатки, следи от благоустройството, водоснабдяване и пр след 1923 год. то е в своя разгар; това се обяснява с добрите финансови на общините, които се дължат в голяма степен и на ефикасния контрол упражняван върху тях от Варнен. окр. съвет.

Не малко значение има и обстоятелството, че окр. съвет чрез окр. п. комисия положи големи усилия да подмлади и подобри секретарь-бирнишкия институт, като му обезпечи едно прилично възнаграждение.

Днес злоупотребленията са сведени към 1—2 случая годишно, когато преди 1923 год. са достигали до 10—12.

Благоустройство.

При всѣка една градска община има специални технически служби които се занимават с благоустройството на града.

Такива служби нито е имало, нито пък може да има при всѣка една селска община, защото тя не е в състояние да ги издържа самостоятелно, нито пък ще има толкова работа за да оправдае самостоятелната издръжка на такива служби.

Ето защо техническите служби по благоустройството на селата можеха и трѣбаше да бѣдат само общи за всички села в окръга и тяхното мѣсто, следователно, не може да бѣде другаде освен при окр. съвет, герп. окр. пост. комисия.

Планиране.

Началото, основата на благоустройството на едно населено мѣсто е планирането му.

Съ планирането на селата е натоварено тѣ нар. Кооперативно планоснимачно бюро при О. П. комисии.

Това бюро съществува от 1906 год. Първоначално то е било под ведомство на окр. инженерство, а сетне е било причислено към окр. пост. комисии.

За времето от 1906 до 1923 г. т. е. за един период от 15 години в Варнен. окръг са били планирани 36 села, когато от 1923—1930 г. т. е. за 8 години имаме планирани 111 села.

Като изключим от първия период тѣ нар. четертѣх военни години ще имаме годишно 3 села и нѣщо, когато през втория период — има годишно почти 14 села т. е. през последното управление в областта на планирането е развита 4—5 пъти по-голяма дейност отколкото през управлението на всички други управления вкупом взети до 1923 г.

Водоснабдяване.

Водоснабдяването на селата е предпоставката за здравеопазването било на хора било на добитъкът им.

От тук и голѣмото значение, което окр. съвет и местното население винаги са отдавали на водоснабдяването.

За забелязване е, че населението се явява най-охотно за отбиране трудовата си повиност при водоснабдяване селата им.

Съ водоснабдяването на селата е натоварено окр. коопер. водоснабдително бюро при окр. пост. комисия.

Това бюро съществува от 1911 год. обаче, то започна своята дейност едва към 1921/22 год. за да я развие както подобава след 1923 год.

И действително до 1923 г. ние имаме извършени работи:

Каптажи	115 м.
Тржбоводи	4200 м.
Чешми	5 бр. а следъ

1923 до 1930 год.:

Каптажи	5513 м.
Тржбоводи	91441 м.
Чешми	225 бр.

Колкото и да е голяма дейността на окр. водопр. бюро след 1913 г. Варнен. окр. съвет в желанието си да водоснабди част по-скоро всички села на нѣколко пъти, а именно през 1925, 29 и 30 год. решава и натоварва Варнен. окр. пост. комисия да сключи един специален дългосрочен заем за водоснабдяването на селата.

За съжаление този заем не можа да се осъществи поради лошите условия на паричния пазар в България.

Обаче, нека върваме, че в недалечно време Варнен. окр. съвет ще успѣе да сключи такъв заем и съ това ще обезпечи по-скорошното водоснабдяване на селата в окръга.

Архитектурна служба

Съ постройката на училища, читалища, обори, санитарни и ветеринарни амбулатории и други обществени сгради в окръга е натоварено архитектурното бюро при О. П. К.

Това бюро е създадено в 1925 г. и от тогава започва неговата дейност.

За 5 години бюрото отбеляза грамадна дейност.

До сега има построени

26 нови училища
12 пристройки съ 22 класни стаи
7 оградни на училищни дворове
6 отходни мѣста
7 читалищни салони
4 модерни общински обора
3 земледѣлски училища
1 санитарна амбулатория
2 ветеринарни амбулатории

Всички тия сгради са модерни т. е. отговарящи на изискванията на съвременната техника, хигиена, естетика, педагогика и пр.

Нещо повече! Варнен. окр. съвет има и една специална заслуга, която ще остане за винаги негов актив.

Той можа да разреши два големи въпроса, а именно: въпросът за селската баня и въпросът за жилищното помѣщение на селския учител.

Известно е, че българското село нѣмаше нито частни бани каквито има напр. в руските села, нито пък обществени бани.

За да се въведат такива Варнен. окр. пост. комисия нареди щото в всѣко новостроеще се училище да се направи по една турска баня съ курни и душеве за нуждите на учениците и жителите на селото.

До сега напълно построени имаме 7 бани, от които едната почна да функционира през м. ноември м. година зъ с. Акъ-коюнъ.

* * *

Всѣки, който познава селската обстановка ще се съгласи, че е необходимо да се гарантира един минимум от удобства за селския учител за да се задържи селото.

Въ закона за строеж на училища се предвиждат специални жилищни помѣщения за учителите в селата.

Обаче, до м. година такива нѣмаше въ окръги.

За прѣвъ пѣтъ тази година се построиха жилищни помѣщения въ мансардитѣ на новострѣцитѣ се училища въ селата Кара-агачъ и Куванлъкъ.

Това е началото на жилищнитѣ помѣщения за селскитѣ учители въ окръга.

Пѣтища, шосета

Направата и подрѣжката на шосета е възложена на окръжното инженерство.

Обаче, окр. съветъ не само че не е безучастенъ къмъ пѣтищата въ окръга, но и взема живо участие въ тѣхната направа и подрѣжка.

Участието на окръжниятъ съветъ се изразява:

1) Въ решенията му по установяване мрѣжата на общинскитѣ пѣтища т. е. въ подрѣжданieto кои общински пѣтища да се построятъ по-напредъ и кои по-подирѣ.

2) Въ участието на Окр. П. Комисия въ Окр. Трудовъ съветъ, гдѣто се решава по какъвъ начинъ и гдѣ да се използва врѣмешната и постоянна трудова повинность.

2) Въ ежегоднитѣ помощи — 70% отъ предвиденитѣ въ окр. бюджетъ редовни приходи, които у насъ възлизатъ средно на 700,000 лева.

Независимо отъ тия тѣй да се каже шаблони начини за подпомагане направата на общинскитѣ пѣтища Варненски окръж. съветъ отиде по далечъ, като достави два десеттони валяка за нуждитѣ на окр. инженерство, което разполагаше за целия окръгъ само съ 4 валяка.

За да се използватъ, обаче, напълно тия шестъ валяка при нашия извънредно сухъ климатъ Окр. П. Комисия предвижда въ предстоящия бюджетъ на окръга доставката на две автомобилни поливачки. Значението на автомобилнитѣ поливачки не е трудно да се прецени като се знае, че едно и сѣщо пространство за да се валира необходимо е валяка да мине 40 пѣте ако насипа е сухъ и само 10 пѣти, ако е мокъръ.

Очевидно е, че при едни осигурени поливки на шосетата врѣмето за направата имъ ще се намали 4 пѣти, което е равносилно да имашъ 24 валяка вмѣсто 6 такива.

Вънъ отъ това колкото по добре едно шосе е било поливано толова неговата валировка е по здрава отъ което следва, че поправкитѣ на такова шосе ще бждатъ не всѣки 2, а 5 години.

Какъвъ е резултатътъ отъ тия грижи на Варненски окр. съветъ?

Това проличава отъ сравнителната таблица за шосетата на Варненското окр. инженерство къмъ 31. XII. 1929 год.

Споредъ тази таблица има направени до 1923 год. т. е. за единъ периодъ отъ 43 години всичко 111 км. или по 2.6 км. на година, когато следъ 1923 год. за единъ периодъ отъ 7 год. има направени общински пѣтища 188 км. или по 27 км. годишно.

Такъвъ е езикътъ на цифритѣ и той най красноречиви говори за дейността на Варненския окр. съветъ до и следъ 1923 г.

Телефони и поща

Въпреки голѣмото значение на телефоннитѣ и пощенски съобщения за стопански и културенъ животъ на селата въ Варненски окр. съветъ едва следъ 1923 год. обръща нужното внимание върху телефонната мрѣжа на окръга и построява до днесъ 32 телефонни поста срещу 2 такива до 1923 година.

Презъ настоящия сезонъ предстои направата на тѣй нареченитѣ горски телефонни постове въ Камчийския край, гдето по този начинъ ще бждатъ свързани 10 селски общини съ телефонни връзки.

За следващитѣ години ще останатъ за свързване само 25 общини.

За подобрене на пощата до днесъ не е направено нѣщо особено, обаче, окр. пост. комисия въ предстоящия бюджетъ предвижда специаленъ кредитъ за въвеждане на ежедневна поща въ ония села презъ които има вече установени редовни автомобилни рейсове.

Съ разширението на шосейната мрежа въ окръга и развиването на автомобилнитѣ съобщения между селата ще се въвежда постепенно ежедневната поща въ всѣко село на окръга.

Пожарно дѣло.

То не е организирано въ нашето село. Обаче, то е предметъ на сериозни грижи отъ страна на Варнен окр. пост. комисия.

Въ тазгодишния бюджетъ тя ще предвиди специаленъ кредитъ за организиране на автомобилни пожарни команди въ гр. Варна и гр. Провадия.

Тия пожарни команди ще иматъ задължението да се явяватъ всѣка въ съответната си околия на помощъ въ селата въ случай на пожаръ.

Опититѣ направени отъ Варнен. автомоб. пожарна команда по искането на Варнен. окр. пост. комисия дадоха това лѣто достатъчно насърчителни резултати въ тази областъ.

Залесяване.

Варнен. окр. съветъ е полагалъ доста грижи и въ областта на залесяването и корегирането на рѣкитѣ.

Преди всичко той непрестанно е ходяйствувалъ предъ Министер. на землед. и държавнитѣ имоти за откриването на специална секция по залесяването въ окръга.

Днесъ ние имаме обещанието на г. Министра на земледѣлието г. Григоръ Василевъ да се предвиди съответния кредитъ въ предстоящия бюджетъ на държавата и отъ идната година ще почне да функционира въ окръга ни горепомената секция.

Независимо отъ това, обаче, Варнен. окр. съветъ залеси последователно 900 декара въ окръга, отъ които 300 декара въ стопанството „Св. Константинъ“.

Въ сѣщото стопанство Варнен. окр. съветъ извърши и корекцията на тѣй нар. монастирска рѣка, която винаги при наводнения е опустошавала стопанството на манастира.

Окрѣжния имотъ „Св. Константинъ“

Относно стопанството на този имотъ е имало въ Варнен. Окр. съветъ две гледища: споредъ едното имотътъ би трѣбвало да се използва като образцово земледѣлско стопанство — споредъ другото имотътъ, чиито почвени и климатически условия не сѣ толкова пригодни за едно земледѣлско стопанство би трѣбвало да се обърни въ единъ първостепененъ морски курортъ за какъвто той има всички необходими условия.

Това гледище следъ дълги борби найсетне надѣля окончателно презъ 1924 год.

Отъ тогава насамъ Варнен. окр. съветъ разви една завидна дейность по организиране мон. Св. Константинъ като курортъ:

Последователно се направиха:

Корекция на монастирската рѣка.

Новъ хотелъ съ всички удобства. Електрическо освѣтление, бюфетъ, млѣкарница, бакалница, фурна, бръснарница, фотограф. ателие.

Паркове, залесяване голитѣ баири.

Топли морски бани. Специални кошове за студентѣ бани.

Спасителна служба на плажа.

Модеренъ водопроводъ съ единъ дебитъ при суша 14 литри на секунда.

Почна се направата на канализацията на хотела. Раздадохъ се 22 мѣста за почивни станции на разни училищни колонии и корпорации, отъ които до днесъ има построени 7 почивни станции на стойность около 22 милиона лева. Тази дейность на Варнен. окр. съветъ напълно се оправдава било отъ фискална, било отъ стопанска или най-сетне чисто национална—културна гледна точка.

Приходитѣ на стопанството се увеличиха многократно.

Отъ мѣстата, които се раздадохъ за почивни станции окръга има годишно 50,000 лв. срещу 300 лв. които той е получавалъ когато тия мѣста сѣ служили само за паша на козитѣ и овцетѣ отъ село Кестеричъ.

Съ развитието на курорта ще растатъ и приходитѣ му.

Обаче, най-голѣмото значение на курорта споредъ схващанията на окр. съветъ се крие въ стопанскитѣ изгоди за окръга — т. е. курорта който следъ време ще има едно население около 8 хиляди души (колкото има днесъ гр. Провадия) ще представлява единъ богатъ пласментъ за услугитѣ и продуктитѣ на жителитѣ отъ гр. Варна и околнитѣ села,

Не отъ малка полза ще бжде и контактътъ между българитѣ и чужденцитѣ посѣтителни на манастира „Св. Константинъ“.

Ние имаме нужда да бждемъ по-добре опознати както и отъ по-тѣсни връзки съ чужденцитѣ.

Ако връзкитѣ въ частния животъ на всѣки единъ иматъ значение за неговото преуспѣване не по малко е то и въ международния животъ.

Повечето връзки между българи и чужденци не могатъ да вредятъ, напротивъ ще ползуватъ България.

Санитарно-ветеринарна служба въ окръга

Тази служба съставлява най-крупното перо въ бюджета на окръга, което възлиза до 4,000,000 лв. годишно или почти половината отъ целия бюджетъ,

Това свидетелствува за значението, което окр. съветъ е отдавалъ на тази служба.

Днесъ както санитарната так- и ветеринарната медицина е раздѣлена на два отдѣла — предпазна и лѣчебна.

Съ предпазната медицина е нагърбена държавата въ лицето на 1 окр. мед. лѣкаръ и двама околийски или 3 държавни лѣкари, а съ лѣчебната медицина е натоварена Окр. Пост. Комисия, която до 1923 год. е издържала 4 лѣкари, 19 фелдшери и 4 акушерки а днесъ 15 лѣкари 21 фелдшери и 15 акушерки.

Независимо отъ това отъ априлъ м-цъ т. г. Окр. П. Комисия пое издържката и на III-то класната болница въ гр. Провадия.

Окр. съветъ има амбицията да създаде отъ Провадийската болница една първокласна такава, за да облекчи и подобри по този начинъ болничното дѣло въ Варненски окръгъ.

Лѣкуването въ амбулаториитѣ е безплатно, плащатъ се само лѣкарствата.

Едно отъ най-голѣмитѣ дѣла на Варненски Окр. Съветъ въ областта на лѣчебната и предпазна медицина е създаването на тѣй наречената бактеорологическа и противобѣсна станция въ гр. Варна.

По инициативата на Варнен. окр. пост. комисия и съ съгласието на Шумненската тѣкава се създаде този институтъ презъ 1925 год.

По уредбата си, ръководството си и дейността си тази станция съ право съперничи на Софийската. До днесъ има члѣкувани близо 3000 души заболѣли отъ бѣсъ безъ единъ смъртенъ случай.

Извършени сѣ около 5000 бактеорологически изследвания, които не малко допринесоха за премахването на епидемитѣ въ Варнен. окръгъ,

Направени сж повече отъ 3000 химически анализи на разни съестни продукти и води въ окръга.

* * *

Предпазната ветеринарна служба остава на държавата и се извършва отъ съответнитъ окр. и околийски лѣкари, а лѣчебницата на Вар. окр. п. комисия.

До 1923 год. окр. п. комисия е имала две ветер. болница—въ Варна и Провадия, а отъ 1924 год. открива още две въ селата Козлуджа и Ново село като построява специални за случая сгради съ всички удобства за 1,200,000 лева.

Сега се започва строежа на ветеринарна лѣчебница въ градъ Провадия.

Независимо отъ тия лѣчебници окр. п. комисия издържа и петъ нар. подвижни ветеринарни амбулатории които 1930 сж 9, а следъ това става 16.

Всички болници и амбулатории сж снабдени съ нужнитъ инструменти и медикаменти, които се плащатъ почти на коstumата цѣна или 50% подъ нея, ако се отнася до лѣкуване на застрахованъ добитѣкъ.

Съ това се цѣли да се поощратъ застраховкитъ на добитѣка за което окр. п. комисия въ продължение на две години подържаше и специаленъ чиновникъ по кооперативното дѣло.

Днесъ застрахователнитъ дружества за добитѣкъ не сж рѣдкостъ както това бѣ преди години.

Окр. ветеринарна служба урежда и ръководи за с/ка на окръга тѣй нар. подковашки-налбантски курсове за ковка на добитѣка.

Сжщата служба извършва на окръжни срѣдства прегледа на мжткитъ разплодници и кастрирането на неговднитъ такива.

Благодарение на добре поставената служба се забелязва единъ постояненъ прирѣстъ въ лѣкуване на добитѣка, напр. до като презъ 1926 год. имаме 4200 добитѣка презъ 1929 г. този брой достига цифрата 13300.

Аптечно дѣло.

За да се подпомогне и подобри санитарно-ветеринарната служба въ окръга презъ 1926 г. Варнен. окр. съветъ създава окр. аптеченъ складъ съ задача да снабдява всички санитарни и ветеринарни лѣчебници съ необходимитъ имъ инструменти и медикаменти.

Този аптеченъ складъ е обособенъ отъ 1929 г. въ отдѣлъ стопанско предприятие чийто печалби отъ една страна оставатъ за капитализация, а отъ друга за обзавеждане селскитъ амбулаторни аптеки. Предприятието разполага днесъ съ всички лѣкарства и изпълнява работата си съ успѣхъ.

Подпомагане земледѣлието и отраслитъ му.

Съвременното селско стопанство въ окръга както и въ цѣлата страна може да се опредѣли като трудово стопанство, въ което почти липсва наеменъ трудъ и следователно е маломѣрно, а така сжщо е първобитно-екстензивно и следователно е малодоходно.

Това сж характернитъ черти на българското селско стопанство, което подобно на всѣко друго селско стопанство е изложено на редъ изненади било отъ стихиенъ характеръ, каквито сж замръзването, наводненията, градушката, топлинѣ вѣтрове, скакалци и пр. било отъ стопански характеръ каквито сж разнитъ колебания на пазарнитъ цени.

Разглеждайки така нашето селско стопанство въ окръге Варнен. окр. съветъ следъ 1923 год. си установи една ясна и опредѣлена политика по отношение посокитъ и мѣркитъ които трѣбва да се следватъ за подобренито на земледѣлието и отраслитъ му, а именно:

1. Да се разнообрази селското ни стопанство т. е. да се застѣпятъ всички култури, които споредъ почвенитъ климатически и пазарни условия биха могли да вървятъ въ дадена мѣстностъ, като зърненото производство бжде по възможностъ трансформирано въ по ценни животински продукти и като такива да бжде изнесено на пазаря. Съ това се цели по единъ естественъ начинъ селското стопанство да може да се противопостави на стихийнитъ или пазарни изненади запазвайки финансовото си равновесие т. е. ако нѣкои отъ застѣпенитъ у него култури пострадатъ отъ стихията загубата да може да бжде попълнена отъ уцѣлелитъ култури, както ако ценитъ на нѣкои продукти спадатъ загубата отъ това да бжде компенсирана отъ ценитъ на другитъ култури.

2. Да се изравни селското ни стопанство съ чуждото такова по добива си на декаръ земя, на крава, кокошка и пр. т. е. да получава не 110 кгр. жито на декари, а 220 кгр. да има не 2—3 л. млѣко отъ кравата си, а 8—10 л. да добива не 60—80 яйца отъ кокошката си, а 150—200 броя защото само така нашето селско стопанство при своята маломѣрностъ може да бжде жизнеспособно и конкурентноспособно, иначе то е обречено на гибелъ.

За постигане на тѣй избелязанитъ цѣли Варнен. окр. съветъ си послужи и служи съ следнитъ мѣрки:

а) Раздаване на парични помощи подъ формата било на премии за построени модерни торища, обори, курници и пр. било безплатно или съ намалена цена раздаване на мжжки разплодници, машини, семена, овощни и черничевы дръвчета, лозови прѣчки и пр.

б) Пропаганда устна и писмена всрѣдъ селското население устройване на специални сказки, беседи и курсове отъ страна на агрономитъ при Окр. п. комисия и Подвижната земледѣлска катедра.

Подържане на три специални земледѣлски училища въ окръга—срѣщу 7 земл. училища въ цѣла България.

Училищата въ Провадия и Козлуджа иматъ специални училищни сгради построени отъ Варнен. окр. п. комисия, които струватъ 3,200,000 лева.

Къмъ тия училища миналата и тази година О. П. К. набави и необходимото количество земя за да развие при тѣхъ специални сервизи като птичарство, краварство и свинарство.

Къмъ училището въ с. Козлуджа ще се създаде и едно малко стопанство, което да служи за образецъ на нашия земледѣлецъ като модерно и интензивно стопанство съ размѣръ до 100 декара.

Какви сж резултатитъ отъ тая дейностъ на Варнен. окр. съветъ?

Създадено е въ окръга до 1923 и следъ 1923 г.

Модерни торища	2	265
Модерни курници	—	190
Модерни обори	—	141
Модерни свинарници	—	65
Черничевы ливади	80	1900 дек.
Люцерневы ливади	1200	11000 дек.
Овощни градини	1500	9500 дек.

Подобренитъ въ областта на земледѣлието, на селското стопанство се извършватъ постепенно, въ течение на много години, обаче, ако се работи системно и съ постоянство резултатитъ не ще закѣснеятъ да се явятъ.

Тозъ, който помни какъвъ бѣ нашия конь въ Варненско преди 20—25 години не може да не констатира днесъ, че той значително е подобренъ и по ржстъ и екстериоръ — (външенъ) изгледъ.

Това се дължи, безспорно, на системната и постоянна политика на Варнен. окр. пост. комисия въ продължение на дълги години по издръжката на жребцовитъ случни станции, които коstumатъ на окр. каса 400,000 лв. годишно.

* * *

Отъ всичко до тукъ казано се вижда че задачитъ и дейността на Окр. съвети и постоянни комисии сж насочени ако не изключително то предимно къмъ селото и селското стопанство отколкото къмъ градътъ и ноговитъ занятия.

Обаче, би било погрѣшно отъ тукъ да се вади заключение, че Окр. съвети не правятъ нищо или много малко за градътъ, защото по силата на оная връзка на взаимностъ, на солидарностъ, която сжществува между селото и градътъ, работейки за селото косвено се работи за градътъ.

Селото е пазаря за услугитъ и продуктитъ на града, следователно, той толкова по-добре ще ги плазира колкото е по консомативно — способно селото.

А това зависи отъ неговото благоденствие.

Завършвайки изложението си за дейността на Варнен. окр. съветъ презъ последнитъ години на Васъ остава да обсъдитъ въпроситъ.

Дали окр. съвети иматъ своето достатъчно основание да сжществуватъ като самостоятелни тѣла въ управлението и устройството на страната ни или не?

Дали В. О. Съветъ чийто мандатъ изтича на 9 ноември т. г. е схваналъ и разрешилъ правилно своитъ задачи и дали той е оправдалъ Вашето довѣрие до сега.

Официаленъ отгълъ

ВАРНЕНСКА
ХИГИЕННА ЛАБОРАТОРИЯ
№ 1047
21 октомври 1930 год.
гр. Варна.

До Г. г. Кметовѣтъ
на градскитъ и селски общини.
До Г. г. Началникитъ
на всички учреждения. До всички длъжностни лица въ Варненски и Шуменски окръзи.

Съобщава Ви се за сведение, че Варненската Бактериологическа и Противобѣсна Станция съ постановление № 13070 отъ 2 т. м. на Г-на М. В. Р. Н. З. е преименована „Варненска Хигиенна Лаборатория“.

За въ бждаше всичко що се отнася до нея да се отправя на горния адресъ.

Началникъ: Д-ръ П. Д. Скорчевъ

Кас.-счетоводителъ: Ст. Ж. Бостанджиевъ

Печатница „Войниковъ“ — Варна
Телефонъ № 502

Варненски
Окол. ветеринар. лѣкаръ
№ 369
28 X. 930 год.
гр. Варна

До Г. г. Кметовѣтъ
на селата въ Варненска околия.
За сведение на Г. г. длѣжноститѣ
ветеринарни лѣкари въ Варненски
окръгъ.

Настѣпилото голѣмо обезцѣняване на зърненото производство, обѣрна надеждитѣ на пострадалото селско стопанство къмъ скотовѣдството и неговитѣ продукти. Въ резултатъ се появи нуждата всѣко селско стопанство (особенно близкитѣ до консумативенъ центъръ, села) да притежава дойна крава или биволица. Покупко-продажбитѣ на доенъ едѣръ рогатъ добитѣкъ увеличиха броя си. Настѣпи раздѣлване и преместване добитѣкъ отъ единия край на Варненски окръгъ до другия — благоприятна предпоставка за разпространение на заразни болести въ средѣ животнитѣ. Като най-широко разпространена болестъ въ средѣ едрия рогатъ добитѣкъ е известна туберкулозата и за да попречимъ за разпространението ѝ, поканвамъ Ви, Господинъ Кмете, да разгласите най-широко:

1. Селата Дишѣ будакъ, Бѣлево, Индже-къой, Галата, Кестричъ, Авренъ, Петре, Русларъ, Дервентъ и Здравецъ сѣ силно заразени отъ туберкулоза.

2. Винаги покупко-продажбата на едѣръ рогатъ добитѣкъ да се предшества отъ туберкулинизацията му извършена отъ ветеринаренъ лѣкаръ.

3. Не допускайте новозакупенъ нетуберкулинизиранъ едѣръ рогатъ добитѣкъ въ повѣрената Ви община.

Предъ видъ на това, че преминаването на болестъта туберкулоза отъ животнитѣ на човѣка е възможно, че селото понася голѣми загуби, че казаната болестъ може решително да спъне развитието на земледѣлското стопанство, — нарежете за широкото разгласяване на горнитѣ нареждания и за строгото имъ привеждане и изпълнение.

и. д. Окол. ветер. лѣкаръ: Д-ръ Ел. Яневъ.

Д-ръ В. Пачевъ.

Колика (коремоболъ) у конетѣ

Подъ думата „Колика“ се разбиратъ всички ония болезнени състояния на стомаха и червата у коня, които се проявяватъ съ внезапни и силни болки въ корема и спирание на храносмилателнитѣ движѣния (перисталтиката) на червата.

Конетѣ страдатъ тѣвѣре често отъ колика и може да се каже съ сигурностъ, че най-голѣмиятъ процентъ на смъртностъ въ сравнение съ другитѣ заболявания се длѣжи на тѣхъ, а отъ всички болни коне, които посещаватъ ветеринарнитѣ лѣчебници и ембулатории, отъ 20—50% сѣ болни отъ Колика. Така, въ Варненската Окр. Вет. лѣчебница, отъ 1000 болни коне, които сѣ посетили презъ 1927 год., 245 сѣ били болни отъ Колика, или 24.5%; отъ 1246 болни коне презъ 1928 г., 245 сѣ биле болни отъ Колика, или 19.9% и най-после отъ 928 болни коне презъ 1929 год., 452 сѣ биле болни отъ Колика, или 48.9%. Общата смъртностъ отъ колика се движи отъ 10—20% въобще.

Коликата е най-важната болестъ отъ всички вътрешни болести у конетѣ.

Тя се явява презъ всѣко време на годината, но презъ известни времена, напр. презъ пролѣтѣта, когато растатъ буйни и сочни тревы и презъ есенѣта, по време на прибирането на хранитѣ (вършитба и пр.) и когато презъ тия два сезона животнитѣ сѣ най-много изложени на простуда, следствие промѣнчивостъта на вре-

мето, заболяванията сѣ особен-но чести.

Причинитѣ, които предизвикватъ коликата сѣ тѣвѣре много. Преди всичко тѣ лежатъ въ особенното устройство на стомаха и червата у коня. Стомаха у коня е така устроенъ, че той не може да повръща, съ което би го облекчилъ при едно препълване съ храна, или газове, а червата му поради своята длѣжина, положение въ коремната кухина, бухкавостъ и широки ракави, тѣвѣре много благоприятствуватъ за появяването на колика, понеже тѣвѣре лесно се завъртватъ, завързватъ, влизатъ едно въ друго и тѣвѣре лесно се задрѣсватъ съ хранителни материали.

Освенъ това, простудата и преяжданието, както и развалената — мухлясала и гнила храна, която предизвиква възпаление на стомаха и червата и тѣ вмѣсто да извършатъ правилно храносмилането, спитатъ своитѣ функции и задържатъ храната, гдето тя продължава да гние и ферментира, и образува газове и предизвиква колика.

Образуването на камъни въ стомаха, което се длѣжи на случайно погълнати тѣвѣри и несмилаеми части отъ храна, или чужди тѣла, които оставатъ въ храносмилателния каналъ и съ течение на времето върху тѣхъ се облагатъ хранителни материали и тѣ достигатъ често пѣти внушителна голѣмина и доле стесненията на червата следъ различни болести, натрупването на пѣськъ, или просто погълнати съ течение-

то на времето съ храната, или пѣкъ водата, ако животнитѣ се поятъ въ плитки и пѣсьчливи рѣки, или мѣтни и кални блата и най-после разнитѣ глисти въ храносмилателния каналъ могатъ да станатъ причина за появяването на колика.

Първитѣ признаци по които се познава, че животното е заболѣло отъ колика сѣ, че то става неспокойно, рови съ крака, върти задницата си, свива корема си, лѣга и търкаля се, често става и се хѣрля на земята. Всичко това е изразъ на внезапно появилитѣ се болки въ корема. Когато болкитѣ сѣ по слаби, животното само поглежда корема си и рови съ преднитѣ си крака, но ако тѣ сѣ силни то се хѣрля на земята така силно и се блѣска, че може да си строши и костъ. Дишането става тежко и ускорено поглежда изплашено, очитѣ се зачервяватъ и сълзятъ, то се облива въ потъ и температурата му е неравномѣрно разпредѣлена. Корема въ много случаи се подува и се появява запекъ.

Това сѣ общитѣ признаци на коликата. Но както вече се каза, причинитѣ, които предизвикватъ коликата сѣ тѣвѣре разнообразни. Споредъ това и признацитѣ ѝ сѣ тѣвѣре различни и характерни за тѣхъ.

Ние различаваме следнитѣ видове колики:

1) *Колика отъ простуда.* Появява се вследствие простуда пролетѣта и есенѣта. Появяватъ се внезапни и силни болки, съ малки паузи на спокойствие. Червата шумятъ силно (куркатъ) и се появява запекъ или диария.

Тя е най-податливата на лѣчение колика. Трае нѣколко часа.

2) *Колика отъ преяждане.*

При нея корема е подутъ и животното оригва, а често пѣте повръща, (изъ носа му изтичатъ хранителни маси, което не е добѣръ знакъ. Дишането му е ускорено и припадцитѣ траятъ тѣвѣре длѣго.

Най-характерниятъ признакъ на тая колика е, че животното често пѣти сѣда на задницата си като куче.

Тоя видъ колика е една отъ най-тежкитѣ, особенно ако се закѣснее съ лѣкуването ѝ. Често пѣти смъртъта при нея настѣпва внезапно, вследствие пукването на стомаха, или диафрагмата, което се познава по това, че животното изведнажъ се укротява, стапа, шума въ корема престава, облива се въ студенъ потъ, дишането става много тежко и погледа уплашенъ — въ първия случай, а въ втория, т. е. при скѣсване на диафрагмата, дишането става извънредно много трудно, количнитѣ явления се усилватъ избухва потъ и то сѣди като куче.

3) *Колика отъ запекъ.* Явява се често вследствие несѣобразно хранене: даване мѣчно смилаема и обемиста храна, като слама напр. и изобилно даване на трици. Не малко

влияние оказва и липсата на движение, а особенно пѣкъ примѣсената съ чужди тѣла храна — косми, груби части отъ фуража, пѣськъ, строшени камани, а сѣщо и завързвания и преплитания на червата.

Тоя видъ колика се характеризира съ запекъ.

Често изъ носа изтичатъ хранителни материи. Тукъ всѣко движение на червата е преустановено. Животното често взема положение, като че ще пи-кае, вследствие натиска на препълненитѣ черва върху пикочния мехуръ.

Тя принадлежи къмъ полѣсно излѣчимитѣ колики.

4) *Колика отъ газове.* Тя е една отъ най-честитѣ и опасни колики. Причинява се отъ ферментация на храната въ червата, при която се образуватъ газове, или пѣкъ вследствие порока „прикуска“, които иматъ нѣкои коне. При нея корема се издува бѣрже, дишането става много тежко, животното е много неспокойно, търкаля се и смъртъта последва често пѣти много скоро вследствие пукване на червата, или диафрагмата, или най-после отъ задушаване.

За останалитѣ видове колики, а именно: колики отъ червеи и колика причинена отъ завъртване и заплитане на червата — нѣма да говоря, защото отъ една страна тѣ се срещатъ по рѣдко, а отъ друга тѣ нѣматъ особенно значение въ предпазно отношение за коневѣдѣца, както е случая съ изброенитѣ до тукъ, при които самиятъ стопанинъ въ повечето случаи е непосредствено отговоренъ за заболѣването на животнитѣ си отъ колика, поради нецелесѣобразното хранение и при по голѣма разумностъ и съобразителностъ, би могълъ да ги избегне.

Относно лѣкуването на коликитѣ нѣма да говоря, защото това е работа само на лѣкаря, а напротивъ, ще обѣрна вниманието на всѣки стопанинъ, на който би заболѣлъ коня отъ колика, че той въ никой случай не бива да закѣснява съ потѣрсяването на лѣкарска помощъ, като знае, че съ всѣки закѣснялъ часъ вѣроятностъта да се спаси животното му става се по малка.

Първата помощъ, която стопанина би могълъ да даде на заболѣлото си животно до идването на лѣкаря се состои само въ развеждането му ходома, да се не оставя да лега и се търкаля или пѣкъ да се позволява това само умерено.

Останалото е работа на лѣкаря, чиято помощъ обезателно и своевѣременно трѣбва да бѣде потѣрсена, особенно, ако и следъ тия манипулации на първата помощъ нѣма признаци на подобрение.

За коневѣдѣца сѣ важни предпазнитѣ мѣрки, които той никога не трѣбва да изпуска изъ предъ видъ, ако иска да избегне количнитѣ заболявания. Тѣ не сѣ особенно сложни и трудни и лесно се прилагатъ. Тѣ се състоятъ въ разумното хранене. Най-напредъ

храната, която се дава трѣбва да бѣде добракачественна и лесносмилателна. Сѣното, сламата, трицитѣ и ярмата трѣбва да не сѣ плесенявали и спарени, да нѣма примеси, които пречатъ и пѣсѣкъ. Водата за пиене да бѣде сѣщо чиста.

Хранението трѣбва да става умерено и на врѣме. Да се

избегва простудата. Да не се дава много храна непосредствено преди трѣгването на дълъгъ пѣтъ и връщането отъ такъвъ.

Като се изпълняватъ само тия мѣрки и въобще се полага по-вече грижи при храненето, избѣгването на количнитѣ заболявания е гарантирано.

Обявления

Аджемлерска Скотовѣдна Комисия

ОБЯВЛЕНИЕ № 2455

с. Аджемлеръ, 16 X. 1930 год.

Обявява се на интересующитѣ се че на 10-тия присѣственъ денъ отъ публикуването на настоящето въ в. „Варненски окр. вестникъ“ отъ 10 до 12 часа преди обѣдъ въ канцеларията на общинското управление ще се продаде на публиченъ трѣгъ бракувания общински говежди бикъ на с. Индже-коѣй. Желаящитѣ да се явятъ на горната дата и наддаватъ.

Първоначалната цѣна ще се опредѣли въ деня на трѣга.

Председателъ: Ст. Бояджиевъ

Касиеръ-Отчетникъ: Тр. Георгиевъ

БЕЛЕВСКО УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО

ОБЯВЛЕНИЕ № 9

Белевското училищно настоятелство, съобщава на интересующитѣ се, че на 11-тия денъ отъ публикуването настоящето въ „Варненски окр. вестникъ“, въ първоначалното училище въ с. Белево, ще се произведе публиченъ трѣгъ за следното:

1) Отдаване подъ наемъ за срокъ отъ 2 години нива отъ 10 декара въ м. „Училищната кория“ съ първоначална цена 40 лева на декаръ за година. Залогъ се иска 10 на сто.

Поемнитѣ условия могатъ да се видятъ въ канцеларията на първоначалното училище с. Белево.

Гербъ, публикация и всѣкакви разноси сѣ за смѣтка на наемателя.

Отъ Настоятелството.

Арапларско Турско Училищно Настоятелство

ОБЯВЛЕНИЕ № 14

Арапларското Турско Училищно Настоятелство обявява за знание на интересующитѣ се, че на 11-тия денъ отъ публикуването на настоящето обявление въ „Варн. окр. в-къ“, ще се произведе публиченъ трѣгъ въ помещението на училището за отдаване подъ наемъ съ срокъ за 2 години следнитѣ училищни имоти:

1) Нива отъ 5 декара въ м. „До лозята“;

2) Нива отъ 5 декара въ м. „До лозята“;

3) Нива отъ 50 декара въ м. „Чакмаклъкъ“ разпредѣлена на 3 парцела, а именно: Парцелъ № 1 — 16.5 декара, парцелъ № 2 — 16.75 декара и парцелъ № 3 — 16.75 д

Първоначална оцѣнка 100 лв. на декаръ. Залогъ за правоучастие 10 на сто. Разноситѣ за публикация и гербъ сѣ за смѣтка на наемателя.

Отъ Настоятелството.

Шадъкойска Общинска Скотовѣдна Комисия - Провадийско

ОБЯВЛЕНИЕ № 3267

с. Шадъкой, 28. X. 1930 год.

Скотовѣдната комисия обявява на интересующитѣ се, че на 11-тия денъ отъ публикуване настоящето въ „Варнен.

окр. вестникъ“, отъ 8 до 12 часа преди обѣдъ въ общинската канцелария ще се произведе за втори пѣтъ трѣгъ съ явно наддаване за отдаване подо наемъ експлоатацията на следнитѣ скотовѣдни ниви:

1) Нива отъ 16.3 дек. въ землището на с. Шадъкой до голѣмия мостъ.

2) Нива отъ 36 дек. въ сѣщото землище м. „Ени-кору-алтъж.“

3) Нива въ землището на с. Емиръ газии м. „Хламбурджа“ отъ 72.5 дек.

4) Нива въ сѣщото землище м. „Бозлука“ отъ 10 дек.

5) Нива въ землището на с. Акъ-коюнъ“ въ м. „Яйкъна“ отъ 118.3 дек.

6) Нива въ землището на с. Махалъчъ м. „Кобаклъкъ“ отъ 20 дек.

7) Нива въ сѣщото землище м. „Кайрякъ“ отъ 20.5 дк.

Първоначална оцѣнка на декаръ е по 100 лева, освенъ нивота по пунктъ 7 която е съ първоначална оцѣнка 60 лв. на декаръ годишно.

Нивитѣ сѣ раздѣлени на парцели отъ по 5, 10, 12 дек. За всѣки парцелъ ще се наддава по отдѣлно. Залогъ се иска 10 на сто върху първоначалната оцѣнка, чл. чл. 125—127 отъ закона за б. о. п. сѣ задължителни отъ конкурентѣ

Поемнитѣ условия сѣ на разположение на конкурентитѣ въ канцеларията на общинското управление.

Отъ Скотовѣдната Комисия.

ФЪНДЪКЛИЙСКО УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО

ОБЯВЛЕНИЕ №

с. Фъндъклий, 30 октомврий 1930 год.

На 30 ноемврий т. г. въ 10 часа предъ обѣдъ въ канцеларията на училището въ с. Фъндъклий ще се произведе трѣгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ следнитѣ училищни имоти:

1) Една нива въ м. „До село“ отъ 8 декара

2) „Рапъ алчая“ отъ 9 декара

3) „Алмалъка“ отъ 12 декара

4) „ „ „ отъ 6 декара

5) „Табята“ отъ 3 декара

6) „До село“ отъ 2.5 декара.

Тѣзи ниви се отдаватъ за срокъ отъ 2 години. Залогъ за правоучастие 10 на сто. Всички разноси по трѣга за гербъ и публикация сѣ за смѣтка на наемателитѣ.

Председателъ: М. Юргакевъ

Секретаръ, Гл. учителъ: С. Терзиевъ

АРАПЛАРСКО УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО

ОБЯВЛЕНИЕ № 1

с. Арапларъ, 10 октомврий 1930 год.

Арапларското училищно настоятелство обявява на интересующитѣ се, че на 11-тия денъ отъ публикуването на настоящето въ „Варненски окр. вестникъ“ отъ 9 до 12 ч. пр. обѣдъ ще се произведе трѣгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ за срокъ отъ две стопански години следнитѣ училищни ниви:

1) „Кьокъ Меше Чайръж“ отъ 15.3 дек.

2) „Калай Бостанлъкъ“ отъ 5 дек.

3) „Чакъръ Ахмедъ Гьолджу“ отъ 13 дек.

4) „Инзърлъкъ“ отъ 16 дек.

5) „ „ „ 16 175 „

6) „ „ „ 17 8 „

7) „ „ „ 16 725 „

8) „Казълъ Пелетликъ“ отъ 6 дек.

9) „Кара Алчкъ“ отъ 6 6 дек.

съ първоначална оцѣнка 100 лв. на декаръ за година. Искания залогъ за правоучастие въ трѣга е 10 на сто върху първоначалната оцѣнки. Всички разноси за публикация, гербъ и др. сѣ за смѣтка на наемателя.

Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ денъ въ канцеларията на първоначалното училище.

Отъ настоятелството.